

БЪЛГАРСКИ БАНКОВ СЕКТОР ОБЗОР

Анализ от ЕЛАНА Трейдинг

София, април 2014

Съдържание

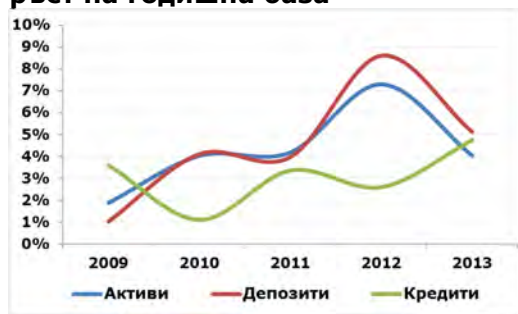
1. Резюме.....	2
2. Активи – основно движени от ръста на депозитите.....	3
2.1. Пазарен дял на местните и чуждестранни банки.....	4
2.2. Съотношение активи към БВП.....	4
3. Капиталовата адекватност остава в стабилни граници.....	5
3.1. Обща капиталова адекватност и капиталова адекватност от първи ред.....	5
3.2. Собствен капитал и съотношение на капитала към активите	6
4. Кредитната активност остава слаба. Свива се делът на корпоративните кредити.....	6
4.1. Кредити – обем и съотношение на кредитите към активите.....	7
4.2. Корпоративни кредити и кредити на физически лица – обем и ръст.....	7
4.3. Съотношение на кредитите към депозитите	8
4.4. Структура на кредитите	8
4.5. Кредитиране по индустрии	9
4.6. Обезценка.....	9
4.7. Проблемни кредити по видове.....	10
4.8. Качество на кредитите	10
5. Депозитите запазват солидния си ръст	11
5.1. Депозити и съотношение на депозити към активи	11
5.2. Корпоративни депозити и депозити на граждани – обем и ръст... ..	11
5.3. Привлечени средства от чужбина	12
5.4. Финансови активи	12
6. Финансов резултат и динамика на лихвените проценти	13
6.1. Нетен лихвен марж.....	13
6.2. Лихвени проценти по кредитите.....	13
6.3. Лихвени проценти по депозитите	14
6.4. Нетен доход от финансови операции и финансов резултат.....	15
6.5. Възвръщаемост на капитала.....	15
6.6. Коефициент на ликвидни активи	16
7. Пояснения	17

Резюме

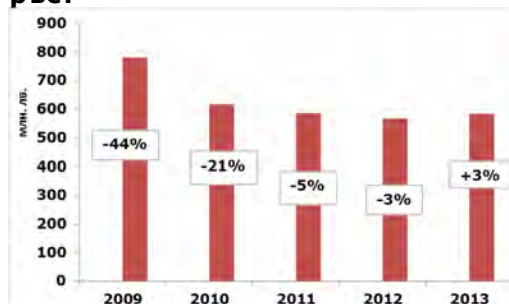
Индикатор	2013	2012	Промяна
Активи, млрд. лв.	85.7	82.4	+4.0%
Капитал, млрд. лв.	11.2	10.9	+2.9%
Нетна печалба, млн. лв.	584.9	566.8	+3.2%
Нетен лихвен марж	4.42%	4.64%	-0.22 п.п.
LTD	90.7%	91.1%	-0.4 п.п.
ROAA	0.70%	0.71%	-0.01 п.п.
ROAE	5.31%	5.32%	-0.01 п.п.
CIR	53.4%	51.8%	+1.6 п.п.

Източник: БНБ

Активи, кредити и депозити – ръст на годишна база

Нетна печалба – обем и годишен ръст

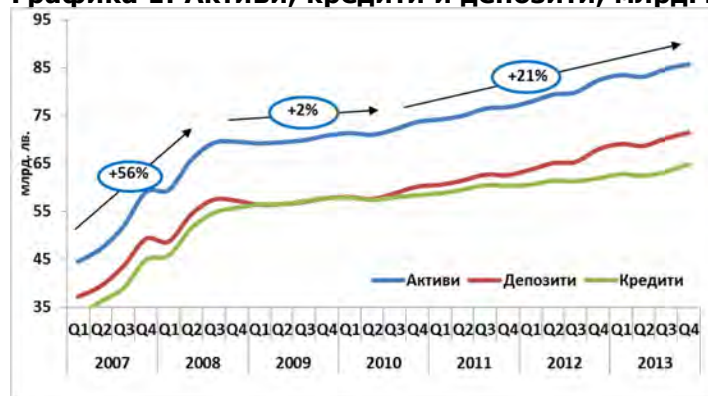
- **Българският банков сектор** запази **умерения си ръст** през 2013 г. Активите нараснаха с 4% спрямо година по-рано до 85.7 млрд. лв. Сравнително висок остава дялът на проблемните кредити – 22.6%
- **Печалбата отчете лек ръст** на годишна база до 585 млн. лв. Но фрагментацията остава висока, като първите три банки генерират близо 80% от общата печалба за системата
- По-ниският, в сравнение с предкризисните години, финансов резултат допринесе за понижените **финансови индикатори**, като ROAA е на ниво от 0.7%, а ROAE – 5.31%. Съотношението приходи към разходи се подобри леко до 53.4%
- Положителен ефект дойде от **продължаващия процес на намаление на външната задлъжнялост** и значителното забавяне на ръста на проблемните кредити до 0.2% на годишна база
- **Понижение отчете и кредитният риск**, повлиян положително от процеса по отписване и продажба на кредити
- **Коефициентът на капиталова адекватност** остава в **стабилни граници** (16.8%), като банковата система в страната се запазва в по-благоприятна позиция спрямо други банкови системи в ЕС
- **Кредитната активност остава ниска**, като спрямо година по-рано общият обем на кредитите нараства с 4.7%. По-високият ръст на депозитите от 5.1% понижи съотношението кредити към депозити до 0.91, или близо до нивата му от 2007 г.
- Текущото относително високо ниво на лихвите по депозитите сви нетния **лихвен марж** до 4.42%. Очакваме допълнително понижение на лихвените проценти по депозитите през 2014 г., подкрепено и от ниската инфлация
- Започналият процес на **преструктуриране на банковата система** доведе до първото придобиване след 2006 г., като бъдещи продажби или сливания остават възможни. Това се очаква да повлияе положително на ефективността на банковата система
- **Местните банки** ще продължат да **подобряват пазарните си позиции**. През 2013 г. банките с преобладаващо български капитал са допринесли за 2/3 от ръста на активите
- Тенденция за подобрене на икономиката, значителният обем привлечени средства и спадът на лихвените проценти ще допринесе за **увеличаване на кредитирането през следващите години**

Депозитите остават основен двигател на ръста на активите

Нагласата към спестяване при домакинствата и корпоративните клиенти остава висока

Силната възходяща тенденция за ръст на банковите депозити продължи да бъде основен двигател за ръста на активите и през 2013 г. Въпреки умереното нарастване на БВП през втората половина на годината, условената политическа обстановка продължи да подкрепя икономическата несигурност, което от своя страна запази високи нагласите към спестяване на домакинствата и фирмите. В резултат на това разликата в ръста при депозитите и кредитите се задълбочи допълнително. Но текущата тенденция за икономическо подобрене, значителният обем на привлечените средства и спадът на лихвените проценти ще допринесе до ръст в кредитирането през следващите години.

Графика 1: Активи, кредити и депозити, млрд. лв.

Източник: Българска народна банка

Активите в банковата система достигнаха 85.7 млрд. лв., нараствайки с 3.3 млрд. лв. спрямо година по-рано. С изключение на второто тримесечие, когато имаше лек спад, ръстът при активите беше относително константен. След като вече достигна най-ниското си ниво след 2007 г., съотношението на кредити към депозити нарасна леко до 79.4%.

Таблица:1

хил. лв.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Общо активи	32 850 884	42 194 864	59 089 503	69 560 455	70 867 899	73 725 696	76 811 182	82 415 660	85 746 670
Общо брутни заеми	24 222 552	31 393 273	45 875 596	56 938 525	59 852 752	61 508 298	64 352 181	64 725 969	68 114 313
<i>Като % от активите</i>	73.73%	74.40%	77.64%	81.85%	84.46%	83.43%	83.78%	78.54%	79.44%
Заеми за нефинансови инструменти	18 379 092	22 770 569	37 950 637	50 189 461	52 449 151	53 854 013	56 043 694	57 840 617	58 488 616
<i>Като % от активите</i>	55.95%	53.97%	64.23%	72.15%	74.01%	73.05%	72.96%	70.18%	68.21%
Заеми за финансови институции	5 843 460	8 622 704	7 924 959	6 749 064	7 403 601	7 654 285	8 308 487	6 885 352	9 625 697
<i>Като % от активите</i>	17.79%	20.44%	13.41%	9.70%	10.45%	10.38%	10.82%	8.35%	11.23%

Източник: Българска народна банка

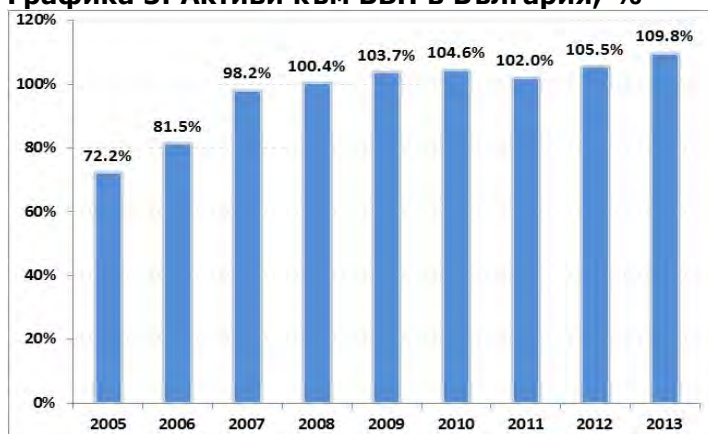
Графика 2: Пазарен дял на местни и чуждестранни банки

Източник: Българска народна банка

Банките с преобладаващо местно участие продължиха да увеличават пазарния си дял до 29% от общо активите на банковата система, което представлява увеличение от близо 2.5 пр. п. спрямо година по-рано. Делът на банките с преобладаващ капитал от страни от ЕС запазва низходящия си тренд, но като цяло чуждестранните банки продължават да държат повече от 2/3 от пазара по отношение на активите.

Графика 3: Активи към БВП в България, %

Източник: Българска народна банка, Национален статистически институт

Умереният ръст на съотношението активи към БВП ще продължи

След като до 2007 г. икономическият ръст в страната основно беше резултат на кредитната активност на банките, през последните години равнището на активите спрямо БВП се задържа относително постоянно. Нормата на спестяване на населението остава сравнително висока, като депозитите на граждани и домакинства нарастват по-бързо от останалите. Въпреки започналото умерено нарастване на съотношението активи към БВП през последните две години, по-значителен ръст може да се наблюдава само след структурни промени в банковата система, като например насочване на фокуса към инвестиционно банкиране или силно нарастване на преките чуждестранни инвестиции. Въпреки отчетеното икономическо съживяване, както в България, така и в ЕС, ръстът на геополитическия ръст (допълнителни влошаване на политическите и търговски отношения между Русия, ЕС и САЩ) се очаква да забави ръста на БВП през 2014 г. в целия регион. Поради тази причина очакванията за 2014 г. са за лек ръст на съотношението активи към БВП.

Графика 4: Съотношение на банковите активи към БВП за някои страни от ЕС, %

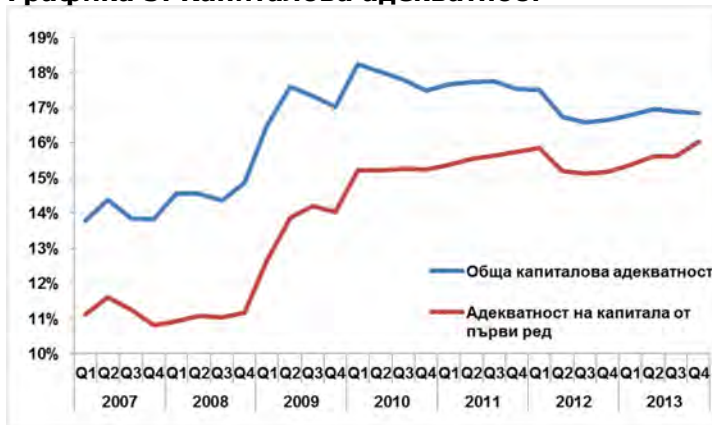

Източник: Евростат

Степента на проникване на банковата система в страната по отношение на активите остава около средните нива за региона на ЦИЕ. Спрямо развитите пазари, целият регион все още има потенциал за наваксване през следващите години, който ще бъде подкрепен от понижаващото се ниво на безработица, ръста на БВП на глава от населението и следващия от него ръст в търсенето на потребителски стоки и жилища.

Капиталът на банките устоява на лошите кредити

Графика 5: Капиталова адекватност

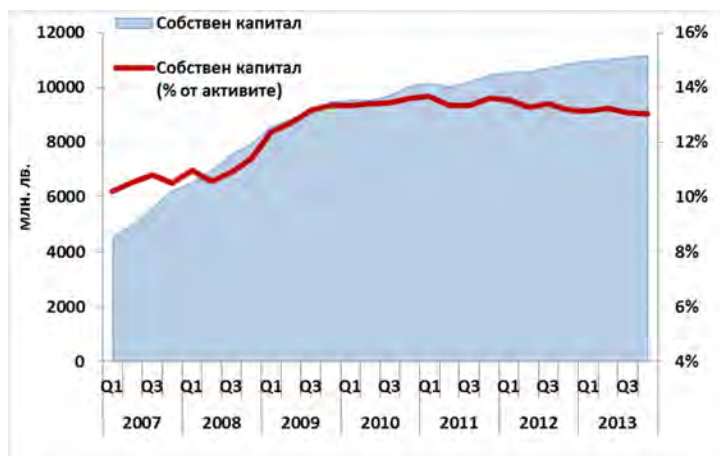

Източник: Българска народна банка

Капиталовата адекватност остава на стабилни нива

Капиталовата адекватност в банковата система остава на стабилни нива, като дори се отчита подобрене на отношението на адекватност на капитала от първи ред, поради ръста на неговия обем (+6.1% на годишна база) и почти непроменения размер на специфичните провизии за кредитен риск. Спрямо други банков системи в ЕС, българската банкова система е в по-благоприятна позиция, което ѝ позволява по-лесна адаптация към влязлата в началото на 2014 г. нова европейска регулаторна рамка.

Графика 6: Капитал и съотношение на капитала към активите

Източник: Българска народна банка

Ръстът на капитала изостава от този на активите

През първите годините след кризата ръстът на собствения капитал следваше този на активите, задържайки съотношението между тях на ниво от 13.5%. Но промяната в тенденцията вече е налице, като ръстът на капитала започна да изостава спрямо този на активите. За цялата година обемът на собствения капитал нарасна с едва 2.9%, основно поради ефекта от увеличаване емитиран капитал, премиен резерв и други резерви (включително неразпределени печалби). Независимо от това банковата система остава предпочитано място за спестяване. И през 2014 г. съотношението капитал към активи се очаква да продължи да се понижава.

Таблица: 2

хил. лв.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Собствен капитал	3 446 356	4 388 784	6 208 461	7 930 886	9 456 575	10 032 261	10 448 465	10 850 070	11 164 368
Емитиран капитал	1 212 322	1 502 447	2 093 523	2 623 631	3 323 381	3 454 942	3 742 320	3 841 993	3 896 342
Като % от собствения капитал	35.18%	34.23%	33.72%	33.08%	35.14%	34.44%	35.82%	35.41%	34.90%
Резерви от преценка	216 304	262 878	248 915	137 295	275 406	258 938	248 820	353 889	203 919
Като % от собствения капитал	6.28%	5.99%	4.01%	1.73%	2.91%	2.58%	2.38%	3.26%	1.83%
Резерви	1 433 367	1 812 727	2 507 058	3 569 346	4 818 076	5 373 529	5 560 468	5 776 585	6 059 329
Като % от собствения капитал	41.59%	41.30%	40.38%	45.01%	50.95%	53.56%	53.22%	53.24%	54.27%
Доход от текущата година	584 235	807 590	1 143 558	1 386 749	780 192	616 663	586 141	566 842	584 867
Като % от собствения капитал	16.95%	18.40%	18.42%	17.49%	8.25%	6.15%	5.61%	5.22%	5.24%

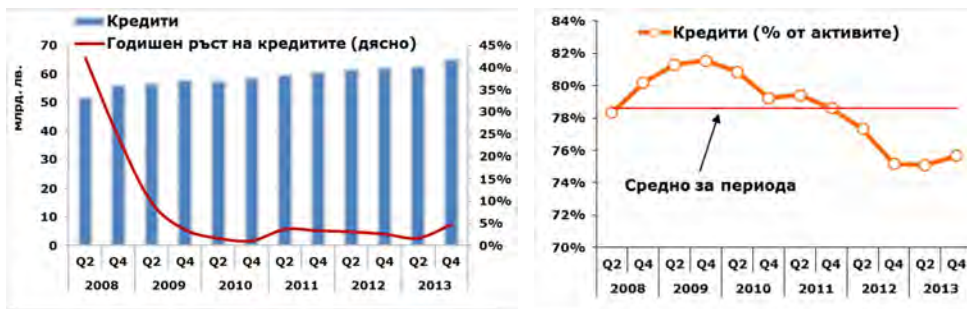
Източник: БНБ; Изчисления: ЕЛАНА трейдинг

Корпоративното кредитиране и това за домакинствата е почти замръзнало

Банковото кредитиране продължава да се забавя

Въпреки повишената пазарна активност на банките и положителните икономически сигнали - както в ЕС, така и в България, банковото кредитиране продължава да се забавя. За цялата 2013 г. корпоративните кредити и тези на граждани и домакинства нараснаха с 0.4%, спрямо 3.6% година по-рано. Значително повишение през периода се отчита при заемите за кредитни институции (с 40%) и към централни правителства (със 113%). Това допринесе до ръст в съотношението кредити към активи до близо 76%, което е сравнимо с нивата от 2007 г. Но в сравнение с тогава, сега ръстът на икономиката е умерен и търсенето на нови кредити е слабо.

Графика 7: Кредити и съотношение на кредитите към активите

Източник: Българска народна банка

За да видим по-значителна възходяща тенденция при кредитирането, първо трябва станем свидетели на подобрене на бизнес климата и на спад на текущо високата задлъжнялост в някои сектори на икономиката (като строителството). Поради тази причина очакванията са кредитната активност в краткосрочен план да остане слаба, но в дългосрочен план съществува потенциал за ръст.

Графика 8: Корпоративни кредити и кредити на граждани и домакинства – обем и ръст

Източник: Българска народна банка

Към края на годината ръстът на корпоративните кредити се забави до 0.4% на годишна база, като това е най-слабият ръст за последните повече от пет години. Кредитите за граждани и домакинства нарастват с 0.5%, основно поради по-високия ръст на потребителските кредити (+1.6% на годишна база), като отчетеният ръст при тях е първи от средата на 2010 г. насам. Това може да бъде сигнал за леко подобрене на потребителското доверие, но преди това трябва да видим още няколко тримесечия с положителна промяна. Ипотечните кредити се свиват с 0.6% на годишна база, запазвайки непостоянната си тенденция от последните две години.

Графика 9: Съотношение на кредитите към депозитите

Източник: Българска народна банка

Стабилният ръст на депозитите ще се запази. Лихвените проценти ще продължат да се понижават

След значителния спад през 2008 г., съотношението кредити към депозити се стабилизира около нивото 0.9, основно поради ръста при заемите към кредитни институции. Независимо от намалението на лихвените проценти по депозитите, ръстът на обемите при тях се очаква да продължи и през първата половина на 2014 г. В унисон с очаквания незначителен ръст на корпоративните кредити и тези за граждани и домакинства, това трудно ще доведе до по-съществени промени при съотношението кредити към депозити. Поради текущо ниските нива на потребителската инфлация, очакванията са спадът при лихвените проценти на депозитите да бъде по-голям от този при кредитите.

Графика 10: Структура на кредитите

Източник: Българска народна банка

Корпоративните кредити губят дял

Структурата на кредитите остана почти непроменена през 2013 г., като бяха отчетени само някои ограничени изменения спрямо година по-рано. Те засягаха основно заемите към кредитни и некредитни институции и към централни правителства. Това доведе до спад на дела на корпоративните кредити до 56% от общите кредити, въпреки лекия ръст в техния обем. Същата тенденция беше отчетена при кредитите за домакинства, като техният обем нарасна с 0.5% на годишна база, но делът им намалю до 27.2% от общо отпуснатите кредити (спрямо 28.5% през 2012 г.). Обемът на ипотечните и потребителските кредити продължава да бъде почти равен. Отчита се също и промяна във валутната структура на кредитите, като делът на кредитите в евро намалява за сметка на тези в лева.

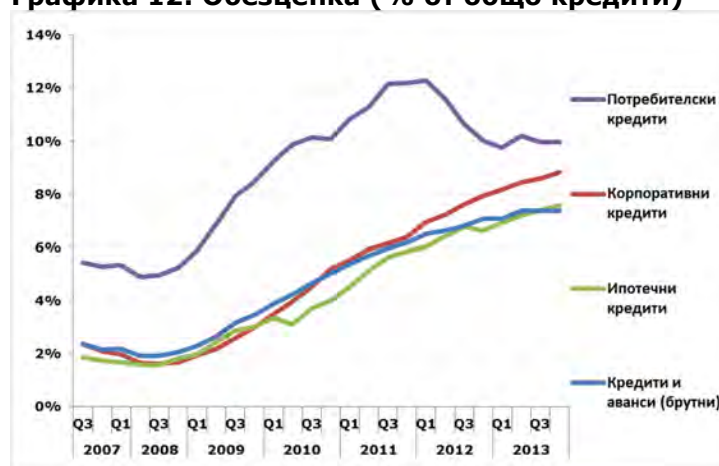
Графика 11: Кредити по индустрии

Източник: Българска народна банка

Въпреки лекия спад на годишна база, сектор Търговия остава с най-голям дял на привлечените банкови кредити – над 31% от общия им обем. Относително високата кредитна активност е поради големия брой компании в този сектор – около 38% от предприятията в България. Ръст на годишна база отчита кредитирането към Преработващата промишленост (+163 млн. лв.), като възходящата тенденция се очаква да продължи през следващите години, следвайки подобрието на икономиката. Значителният размер на европейските фондове прави атрактивен за кредитиране и сектор Селско стопанство, като устойчива тенденция за ръст показват още секторите Транспорт и складиране и Води и канализационни услуги. Нетният отлив на кредити от сектор Строителство продължава и през 2013 г., като активността в този сектор остава слаба.

Графика 12: Обезценка (% от общо кредити)

Източник: Българска народна банка

Рискът от загуби остава висок

Подобрието при потребителските кредити се забави през 2013 г., като те остават най-рисковата експозиция в банковото портфолио. Забавяне има и при ръста на обезценката при ипотечните кредити, като очакванията са, че те са близо до своя пик. За разлика от кредитите за домакинства, тенденцията при дела на обезценките при корпоративните кредити остава сравнително постоянна, като очакванията ни са те да се подобрят последни. Рискът от акумулиране на допълнителни загуби остава висок, за което допринася и икономическата несигурност.

Графика 13: Проблемни кредити

Източник: Българска народна банка

Спадът при проблемните кредити ще направи някои сектори отново атрактивни за кредитиране

Данните за равнището на проблемните кредити показва, че делът на общо проблемните кредити остава почти непроменен през 2013 г. на ниво от 22.6%. Това е знак, че вече може да сме видели пика при тях, и че скоро те ще започнат да се подобряват. Това допълнително ще понижи уязвимостта на българската банкова система и ще направи някои сектори с относително голям дял на проблемни кредити отново атрактивни за кредитиране.

Графика 14: Качество на кредитите

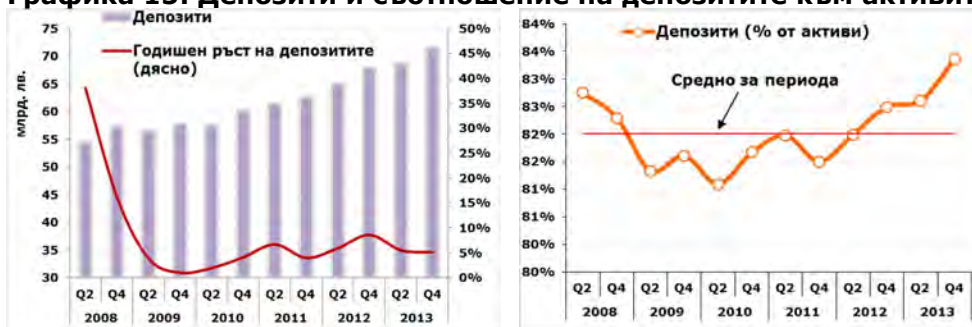
Източник: Българска народна банка

Банките са по-активни в отписването на лоши кредити

Експозициите под наблюдение (между 31 и 90 дни) и необслужваните кредити (между 91 и 180 дни) отчетоха понижение със 709 млн. лв. през 2013 г. Наблюдаваното понижение е отчасти поради преместването на тези кредити в следващата категория – загуба, която нараства с 582 млн. лв. спрямо края на 2012 г. Въпреки че в края на годината банките традиционно са по-активни в отписването на лоши експозиции, редуцирането на първите две категории е също движено от умереното икономическо подобрение през втората половина на годината. Очакваме положителната тенденция в икономиката да продължи и през първата половина на 2014 г. и да видим допълнително понижение при проблемните кредити. Това също ще отслаби натиска върху финансовите резултати на банките.

Стабилен ръст на депозитите

Графика 15: Депозити и съотношение на депозитите към активите

Източник: Българска народна банка

Депозитите достигнаха ново рекордно равнище

Стабилният ръст на депозитите продължи и през 2013 г. Очакванията са възходящата тенденция да се запази и през 2014 г. поради редица фактори, като все още ниското потребителско доверие, относително високите лихви по депозитите и липсата на достатъчно сигурни и печеливши инвестиционни алтернативи. Делът на депозитите в пасивите на банковата система остава сравнително непроменен, докато спрямо активите съотношението продължи да нараства до 83.4% - най-високото ниво от 2008 г. насам. Очакванията са банките да продължат да понижават лихвените проценти и през тази година, като поради ниската инфлация относително високи реални лихвени проценти могат да бъдат постигнати и с по-ниски номинални лихви.

Графика 16: Корпоративни депозити и депозити на физически лица – обем и ръст

Източник: Българска народна банка

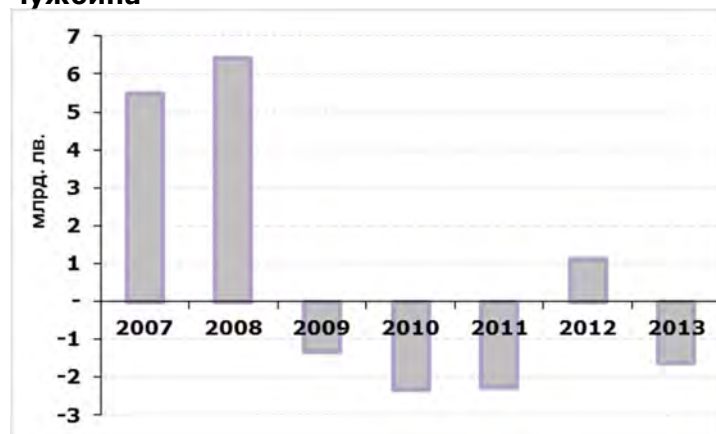
Депозитите на физически лица са най-висок ръст

Депозитите на физически лица запазват възходящата си тенденция, преминавайки нивото от 50% от общо привлечените средства (53.1% към края на 2013 г.). Те също продължават да нарастват и по-бързо от другите привлечени средства.

На годишна база депозитите на физически лица нарастват с 9.4%, спрямо 7% ръст при корпоративните депозити и 15% спад на средствата, привлечени от кредитни институции. През 2013 г. делът на депозитите от кредитни институции, част от които са депозитите от чужди банки, спада под 13% от общо депозитите, намалявайки важноста на този източник на привлечени средства за банките.

Очакванията са ръстът на депозитите и през 2014 г. да остане по-висок от този при кредитите. За да подобрят финансовите си резултати, кредитните институции ще продължат да изплащат най-скъпите си източници за финансиране.

Графика 17: Годишно изменение на привлечените средства от чужбина

Източник: Българска народна банка

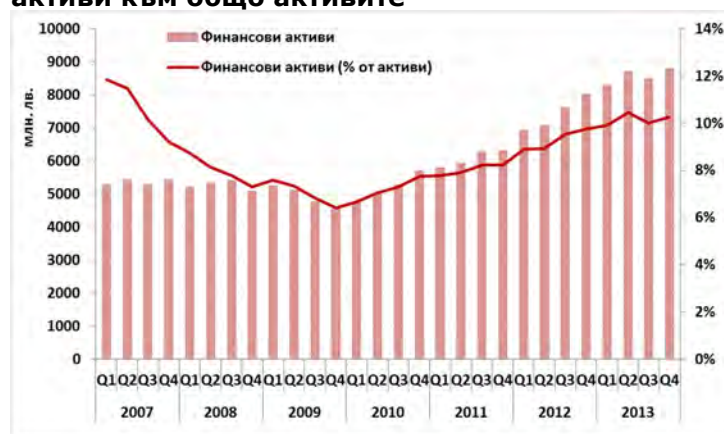
Постепенният отлив на чуждестранни активи се запази и през 2013 г., като спрямо 2012 г. те намаляват с 1.6 млрд. лв. или 11.8%. Спрямо пиковите нива от 2008 г. привлечените средства от чужбина са вече с 6.4 млрд. лв. по-ниски или малко под нивото от 2007 г. Това може да е сигнал, че течащият процес на намаление на външната задлъжнялост е до голяма степен приключил.

Таблица: 3

хил. лв.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Общо активи	32 850 884	42 194 864	59 089 503	69 560 455	70 867 899	73 725 696	76 811 182	82 415 660	85 746 670
Общо депозити	25 412 517	33 188 318	49 271 146	57 246 776	57 834 931	60 211 232	65 606 584	70 701 795	73 882 441
<i>Като % от активите</i>	77.36%	78.65%	83.38%	82.30%	81.61%	81.67%	85.41%	85.79%	86.16%
Депозити на финансови институции	4 966 384	5 628 307	10 266 006	15 304 824	14 399 190	13 082 797	10 018 514	10 723 929	9 118 249
<i>Като % от активите</i>	15.12%	13.34%	17.37%	22.00%	20.32%	17.75%	13.04%	13.01%	10.63%

Източник: Българска народна банка

Графика 18: Финансови активи и съотношение на финансовите активи към общо активите

Източник: Българска народна банка

Банките инвестират свободния си финансов ресурс във финансови инструменти

Банките продължиха да увеличават финансовите си активи и през 2013 г., като нивото достигна 10.3% от общо активите, спрямо 9.7% през 2012 г. Към финансовите активи включваме държаните за търгуване книжа, определените по справедлива стойност в печалбата или загубата, активите на разположение за продажби и инвестициите държани до падеж. Общият им обем е 8.8 млрд. лв.

Финансови резултати и динамика на лихвените проценти

Графика 19: Нетен лихвен марж

Източник: Българска народна банка

Лихвеният марж се очаква да се стабилизира през 2014

Спадът на нетния лихвен марж продължи и през 2013 г., но понижението не беше толкова силно, както през предходните две години. Основната причина продължава да бъде по-ниският лихвен доход от кредити. Разходите за лихви също отчитат спад, но не със същата скорост, както при приходите от лихви. Очакванията са нетният лихвен марж да продължи да се понижава и през първата половина на 2014 г., преди да се стабилизира около сегашните си нива.

Графика 20: Лихвени проценти при кредитите, %

Източник: Българска народна банка

Банките продължават да извършват дейността си в силно конкурентна среда

Лихвените проценти по кредитите в евро за корпоративни клиенти останаха на относително стабилни нива през 2013 г. Спадът на годишна база беше 0.7%, като банките продължават да извършват дейността си в силно конкурентна среда. Финансовите институции продължават с усилията си да привличат стабилни български компании като клиенти, което също натиска надолу нивото на лихвените проценти. Предоговарянето на условията по вече отпуснати кредити също води до понижението на лихвите. Спад се отчита и при лихвите за физически лица, като нивата при ипотечните кредити се запазиха стабилно под предкризисните им равнища. Лихвените проценти при потребителските кредити са също близо до нивата им от 2007 г.

Таблица: 4

хил. лв.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Общо активи	32 850 884	42 194 864	59 089 503	69 560 455	70 867 899	73 725 696	76 811 182	82 415 660	85 746 670
Приходи от лихви	1 957 287	2 433 068	3 419 488	4 918 001	5 161 490	5 070 996	5 029 255	4 816 401	4 620 255
Като % от активите	5.96%	5.77%	5.79%	7.07%	7.28%	6.88%	6.55%	5.84%	5.39%
Разходи за лихви	599 394	842 003	1 247 907	2 130 369	2 314 459	2 153 762	2 160 282	2 190 922	2 079 341
Като % от активите	1.82%	2.00%	2.11%	3.06%	3.27%	2.92%	2.81%	2.66%	2.42%
Нетен лихвен приход	1 357 893	1 591 065	2 171 581	2 787 632	2 847 031	2 917 234	2 868 973	2 625 479	2 540 914
Като % от активите	4.13%	3.77%	3.68%	4.01%	4.02%	3.96%	3.74%	3.19%	2.96%

Източник: Българска народна банка; Изчисления: ЕЛНА трейдинг

Графика 21: Лихвени проценти при депозитите

Източник: Българска народна банка

Процесът на заместване на външното финансиране с вътрешно такова е до голямата си степен приключил

Лихвените проценти по депозитите продължиха низходящата си тенденция, като разликата между депозитите в местна валута и тези в евро продължи да се стеснява. Процесът на заместване на външното финансиране с местно такова е до голяма степен приключил и банките не се очаква да бъдат толкова агресивни при привличането на депозити. Ниската инфлация също се очаква да натисне номиналните лихви надолу. Въпреки това равнището им се очаква да остане малко над това от 2007 г., когато банките разчитаха основно на евтиното финансиране от чужбина.

Графика 22: Обезценка и нетна печалба

Източник: Българска народна банка

Равнището на обезценка ще остане високо

През последното тримесечие разходите за обезценка отчетоха повишение спрямо средното за годината. Нарастването е обичайно за края на годината, като банките обичайно увеличават обезценката на активи в края на годината, което води и до влошаване на финансовия им резултат. Без обезценки потенциалната печалба на банковата система би била два пъти по-висока.

Очакваме задържане на високите разходи за обезценка и през 2014 г. Спад на тези разходи може да се очаква при подобрене на качеството на кредитите, основно на корпоративните заеми. Но този процес ще изисква подобрене в бизнес климата и инвестиционната активност.

Графика 23: Нетен резултат от финансови операции и печалба/загуба

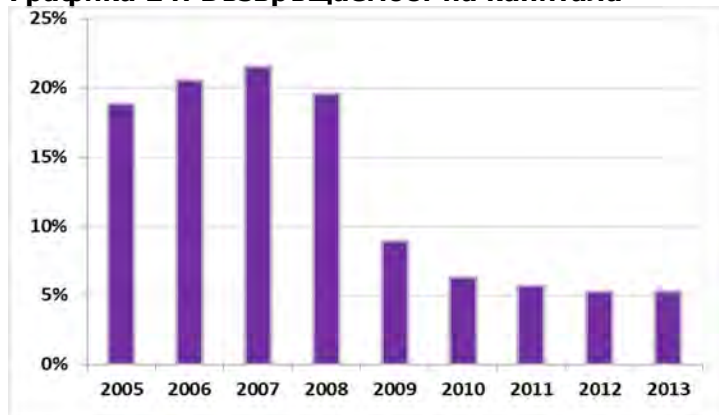

Източник: Българска народна банка

Лек ръст на нетната печалба спрямо година по-рано

След резкия спад на печалбата в сектора през последното тримесечие на 2012 г., през 2013 г. българските банки стабилизираха финансовите си резултати. За цялата година печалбата на банковата система достигна 585 млн. лв., или с 3.2% повече спрямо година по-рано. Приносът на операциите с финансови инструменти към печалбата отчете лек спад спрямо година по-рано до около 1/3 от общата печалба. Той се дължи основно на печалбите от инвестиции в ценни книжа, като банките имат съществена експозиция в държавни ценни книжа. Има значителна разлика между печалбата, генерирана от различните банки, като финансовият резултат ще остане под влияние на обезценките и спада на нетния лихвен марж.

Графика 24: Възвръщаемост на капитала

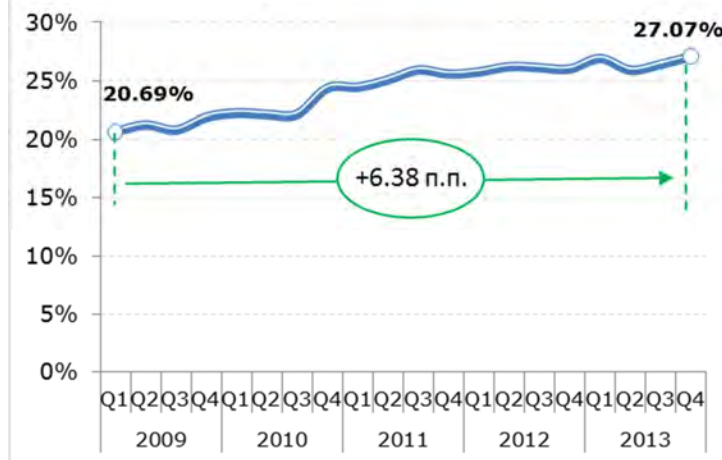
Източник: Българска народна банка

По-ниският, в сравнение с предкризисните години, финансов резултат, както и свиването на дейността доведоха до по-ниски финансови индикатори, като ROAA е на ниво от 0.7%, ROAE – 5.31%. Съотношението разходи към приходи се подобри леко до 53.4%.

Ликвидната позиция на банковата система остава на добро ниво

Графика 25: Коефициент на ликвидни активи, %

Източник: Българска народна банка

И през 2013 г. ликвидната позиция на банковата система остана на добро ниво. Към края на декември ликвидните активи бяха 20.1 млрд. лв. или с 1.6 млрд. лв. повече спрямо година по-рано. Сумата на пасивите (изходящ поток) нараства с 4.4% на годишна база, но ръстът беше по-нисък спрямо този на ликвидните активи (8.7%). В резултат на това коефициента на ликвидни активи отчете подобрене до 27.07% (спрямо 20.69% през 2009 г.).

Пояснения:

Гаранции: Анализаторът(ите), отговорни за изготвянето на този документ, гарантират, че: (1) изразеното мнение отразява точно негово или нейно лично виждане за споменатите ценни книжа или емитенти; (2) никаква част от заплащането на анализатор е, е било или ще бъде обвързано по пряк или непряк начин с изразената препоръка или мнения в този документ.

Финансов интерес: ЕЛАНА Трейдинг може да търгува или притежава акции на анализирани компании. ЕЛАНА Трейдинг не притежава по-голям дял от 5% от акциите в обращение на компанията, обект на анализ или коментар в този документ. Анализаторът(ите) не притежават акции на компанията, освен ако не е изрично споменато.

Регулаторен орган: Комисия за финансов надзор, София 1303, улица Шар Планина 33

Разкриване на информация: Положена е дължимата грижа, за да се подсигури точност на цитираните факти, надеждност на източниците на информация и ясно определяне на направените допускания, предвиждания, прогнози и очаквани цени в този документ. Препоръките се базират на публично достъпна информация, която се счита за благонадеждна, но за която не се поема отговорност за пълнотата и точността. Нито на ЕЛАНА Трейдинг, нито на служителите на компанията, трябва да се търси отговорност за използваната публично достъпна информация. Изразеното мнение в този документ може да се различава от оповестено виждане в други отдели и направления в ЕЛАНА Трейдинг или от други служители. Допълнителна информация по този документ е налична при поискване. Източниците на информация в таблиците и графиките в този документ са изчисления на ЕЛАНА Трейдинг, освен ако не е споменато друго. ЕЛАНА Трейдинг предприема необходимите организационни и административни мерки за предотвратяване и избягване на конфликти на интереси във връзка с изготвяните препоръки.

Рискове за инвеститорите: Информацията в този документ не трябва да се разглежда като предложение за покупки или продажби на финансови инструменти. Инвестиционните възможности, дискутирани в този документ, може да не са подходящи за определени инвеститори в зависимост от техните инвестиционни цели и времеви хоризонт или в контекста на цялостното им финансово състояние. Рисковете свързани с инвестиции във финансовите инструменти, споменати в този документ, не са обяснени в тяхната цялост. Цената или стойността на инвестициите може да се понижи или покачи. Ценните книжа или инвестициите може да доведат до загуби за инвеститора. Предходно постижение не е гаранция за бъдещо представяне. Промени във валутните курсове може да имат неблагоприятен ефект върху стойността, цената или дохода от инвестиции в ценни книжа.

Методи за оценка: Оценките на стойността на компанията са базирани на следните методи: съотношения (цена/печалба, цена/счетоводна стойност, стойност на предприятието/печалба без данъци, амортизация и лихви), историческа оценка, сравнение с конкуренти, дисконтиране (дисконтиране на парични потоци или дивиденди) и методи за оценка на активите. Оценката зависи от макроикономически фактори, включително лихвени проценти, валутни курсове, цени на суровини, очакванията за икономиката и за движенията на пазара. Тя е базирана на очаквания, които може да бъдат променени значително и без предупреждение, в зависимост от специфични фактори за компания, индустрия или държава. Поради това препоръките получени чрез тези модели може да бъдат своевременно променени. Прилагането на моделите зависи от прогнозите за редица икономически променливи и поради тази причина е налице диапазон на изменение в самия модел. Оценката, получена чрез модели, зависи от входящите данни, които от своя страна са базирани на субективното мнение на анализатор(и), отговорни за създаването ѝ.

Препоръки: Препоръките от анализатор(и) са базирани на специфични фактори за компанията, сектора, страната и глобалното развитие, като са сравнени с пазарните индекси. Препоръките и мненията отговарят на очакванията на ЕЛАНА Трейдинг за период от 12 месеца след публикацията и са представени от гледна точка на инвеститори, които имат дълги позиции. ЕЛАНА Трейдинг си запазва правото да изрази различно или противоречиво мнение и препоръка за различни времеви скали или различни типове инвеститори. Освен изрично оповестено, очакваното представяне за период от 12 месеца след публикуване на препоръката за български акции е следното:

Позитивна Повече от 5% по-добро представяне в сравнение със SOFIX и BG40 за периода

Неутрална Пазарно представяне, +/-5% в сравнение със SOFIX и BG40

Негативна Повече от 5% по-слабо представяне в сравнение със SOFIX и BG40 за периода

Честота на препоръките: Няма предварително разписания за публикуване на препоръки. Честотата им зависи от специфични фактори за индивидуалните компании и мнението на анализатор(и) за нуждата от малки или големи промени.

Авторски права: Анализите на ЕЛАНА Трейдинг са изключителна собственост на ЕЛАНА Финансов Холдинг и всяко публикуване, разпространение, препечатване и цитиране на съдържание е възможно само след изричното писмено съгласие на отдел "Анализи" на компанията. Не се допуска използване на анализите на инвестиционния посредник от трета страна с комерсиални цели.

За повече информация:

Анализатор
Цветослав Цачев
Любомир Пешев

Телефон:
+359 2 810 00 23
+359 2 810 00 27

E-mail:
tsachev@elana.net
peshev@elana.net

Интернет:
www.elana.net
www.elana.net